

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

2.

K U R Y E R L I T E W S K I.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 5-го Января — 1837 — Wilno. Wtorek. 5-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Декабря.

Въ Высочайшихъ Указахъ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ даннымъ Государственному Совѣту, изображено: 1. Декабря 6 числа. „Сенатору, Генераль-Лейтенанту Принцу Петру Голштейнъ-Ольденбургскому, Всемилостивѣйше повелѣваемъ быть Членомъ Государственнаго Совѣта.“ 2) Декабря 8-го числа. „Члену Государственнаго Совѣта, Генераль-Лейтенанту Принцу Петру Голштейнъ-Ольденбургскому, повелѣваемъ присутствовать въ Департаментѣ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, съ тѣмъ, чтобы, въ отсутствіе Предсѣдателя сего Департамента, онъ занималъ его мѣсто.“

— Высочайшими Грамотами, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Благо Ора*: Ревельскій Военный Губернаторъ, Адмиралъ Графъ *Гейденъ*, и Двора Его Императорскаго Величества Гофмаршалъ Князь *Долгоруковъ*.

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Владимира 2-й степени*, Тайные Совѣтники, Вице Предсѣдатель Судебнаго Сената Финляндіи, Баронъ *Меллинъ*, и Прокуроръ Сената Финляндіи, *Валленъ*.

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго ордена *Св. Станислава первой степени*, Генераль-Маіоры: Войсковой Дворянскій Депутатъ Войска Донскаго *Рубашкинъ*; Командиръ Атаманскаго Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича полка, *Кузнецовъ*; Командиръ 2-й бригады Гвардейской Кирасирской дивизіи *Захаржевскій 2-й* и Командующій эскадронами Лейб-Гвардіи Казачьяго полка, въ С. Петербургѣ находящимися, *Каноновъ 1-й*. (Р. И.)

— По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что по журналамъ Комитета Г. Министровъ, 20 Ноября и 22 Декабря 1817 года состоявшимся, послѣдовало Высочайшее повелѣніе: „поставить непремѣннымъ правиломъ, дабы при подрядахъ почтовыхъ лошадей всегда означать въ контрактахъ цѣну, которая должна быть платима за загнанныхъ лошадей.“ О надлежащемъ исполненіи таковой Высочайшей воли бывшій Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Козодавлевъ предписывалъ циркулярно, отъ 17 Января 1818 года, Г. Гражданскимъ Губернаторамъ. Нынѣ Г. Главноначальствующій надъ Почтовымъ Департаментомъ, уведомляя его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что по нѣкоторымъ Губерніямъ, какъ усмотрѣлъ онъ изъ получаемыхъ имъ на содержаніе станцій контрактовъ, помѣщается статья о платежѣ денегъ за павшихъ лошадей, не въ точной силѣ означеннаго Высочайшаго повелѣнія, просилъ его войти съ представленіемъ въ Правительствующій Сенатъ о приведеніи онаго во всеобщую извѣстность. Въ слѣдствіе сего онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ испрашивалъ распоряже-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 25-go Grudnia.

W NAYWYŻSZYCHъ Ukazachъ, z własnoręcznymъ Jego CESARSKIEY MOŚCI podpisemъ, danych Radzie Państwa, wyrażono: 1) dnia 6-go Grudnia. „Senatorowi Jenerał-Porucznikowi Xiążęciu Piotrowi Holszteyn-Oldenburskiemu, Nayłaskawiey Rozkazujemy być Członkiemъ Rady Państwa.“ 2) dnia 8-go Grudnia. „Członkowi Rady Państwa, Jenerał-Porucznikowi Xiążęciu Piotrowi Holszteyn-Oldenburskiemu, Rozkazujemy zasiadać w Departamencie Spraw Cywilnychъ i Duchownychъ, z tѣmъ, ażeby on w niebytności Prezydenta tego Departamentu, zajmowałъ jego miejsce.“ (P. P.)

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata 5-go Grudnia, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami *Orderu Orła Białego*, Rewelski Wojenny Gubernator, Admirał Hrabia *Heyden*, i Marszałekъ Dworu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Xiążę *Dolhorukow*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata 6-go Grudnia, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Radcy Tayni: Vice-Prezydentъ Sądowego Senatu Finlandyi, Baron *Mellin*, i Prokuratorъ Senatu Finlandyi, *Wallen*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata 6-go Grudnia, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami CESARSKIEGO i KRÓLEWSKIEGO *Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia*: Jenerał Majorowie Dworzański Deputatъ woyska Dońskiego *Rubaszkin*; Dowódzca Attamańskiego Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA półku, *Kuzniecowa*; Dowódzca 2-ey brygady, Gwardyyskiej dywizyi Kirysyerów *Zacharzewski 2-gi*, i Dowodzący szwadronami Gwardyi półku Kozackiego, w St. Petersburgu znaydującymi się, *Kanonow 1-szy*. (R. In.)

— Wedle Ukazu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Rzadzacy Senatъ słuchali przełożenie P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ, iż podługъ żurnatów Komitetu PP. Ministrów, 20 Listopada i 22 Grudnia 1817 roku zapisanychъ, nastalъ NAYWYŻSZY rozkazъ: „postanowić za nieodmienne prawidło, ażeby przy podradachъ koni pocztowychъ wymieniać zawsze w kontraktachъ cenę, która powinna być płaconą za konie zapędzone.“ O należytymъ wypełnieniu tey NAYWYŻSZEY woli były P. Minister Spraw Wewnętrznychъ Rzeczywisty Radzca Tayny *Kozodawlew* zalecałъ okólnie, pod dniami 17 Stycznia 1818 roku, PP. Cywilnymъ Gubernatoromъ. Teraz P. Główny Zarządzający Pocztowymъ Departamentemъ, uwiadamiającъ P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ, iż w niektórychъ Guberniachъ, jak to dostrzegłъ z otrzymywanychъ przezeńъ nautrzymanie stacyj kontraktowъ, umieszcza się artykułъ o płaceniu pieniędzy za konie padłe nie podługъ istotney mocy pomienionego NAYWYŻSZEGO Rozkazu, — prosiłъ go uczynić przedstawienie do Rzadzacego Senatu, o podaniu go do powszechney wiadomości. Na skutekъ czego, tenże P. Minister Spraw Wewnętrznychъ prosiłъ o rozporządzenie Rzadzacego Senatu, względemъ przepisania, komu należy, o istotnymъ wypełnieniu wyżej wypisanego NAYWYŻSZEGO rozkazu. 8-go Grudnia 1836 r.

нїя Правительствующаго Сената, предписать, кому слѣдуетъ о непремѣнномъ исполненїи извѣщеннаго Высочайшаго повелѣнїя. Декабря 8 дня 1836 года.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собранїи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи о мѣрахъ къ предупрежденію многобрачія, *миѣнемъ положили*: постановить по сему предмету, въ дополненіе 662 статьи Свода Законовъ Уголовн. (т. XV), нижеслѣдующія правила: 1.) дѣла о многобрачіи и опредѣленіе за оное, по правиламъ церковнымъ наказанїя, подлежатъ, на общемъ основанїи, вѣдомству духовныхъ Правительствъ. Но по окончанїи суда духовнаго надъ виновнымъ въ таковомъ преступленїи, Святѣйшій Синодъ немедленно и установленнымъ порядкомъ сообщаетъ копїю послѣдовавшаго приговора въ Правительствующій Сенатъ, для преданїя преступника суду по Гражданскимъ Уголовнымъ Законамъ, за учиненный имъ чрезъ многобрачіе подлогъ. 2.) Духовная эпитимїя, назначаемая подсудимому за многобрачіе, должна быть исполняема уже на мѣстѣ ссылки преступника, куда онъ поступить по приговору Суда Уголовнаго. 3.) Участь дѣтей невиннаго мужа, или невинной жены, обманомъ вовлеченныхъ въ противозаконный бракъ, можетъ быть предаваема, по усмотрѣнїю обстоятельствъ дѣла, Монаршему милосердію. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему*.“ Въ С. Петербургѣ, 18-го Ноября 1836 года.

— На основанїи §§ 33 и 34 положенїя о управленїи дѣлами Армяно-Грегорианскихъ въ Россїи церквей и представленїя Верховнаго Эчмїадзинскаго Патріарха Католикоса всѣхъ Армянъ Іоаннеса, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членами Эчмїадзинскаго Армяно-Грегорианскаго Синода Архіепископамъ: *Барсегу, Іосифу и Лукѣ*, Епископу *Стефану* и Архимандритамъ: *Іоаннесу Крымскому, Ісааку Сатумлянну, Іоаннесу Вагаршапатскому и Іоаннесу Шахатуну*.

— На основанїи § 57 положенїя о управленїи дѣлами Армяно-Грегорианскихъ въ Россїи церквей и представленїя Верховнаго Эчмїадзинскаго Патріарха, Католикоса всѣхъ Армянъ Іоаннеса, Всемилостивѣйше повелѣно быть Начальниками Армяно-Грегорианскихъ Епархїй: Карабахской, управляющему оною Архіепископу *Вагдасару*, Грузинской, Ахалцыхскому Архіепископу *Карпету* и Ширванской, находящемуся въ Гумрахъ Епископу *Карскихъ переселенцевъ Стефану Хожакнианцу*.

— Въ Высочайшихъ указахъ за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписанїемъ, данныхъ Г. Военному Министру, Августа 8-го и Октября 21 числа, изображено: въ I. „Признавая полезнымъ управленіе поселенной частїю въ округахъ Военнаго Поселенїя Кавалерїи отдѣлить отъ дѣйствующей, какъ для большой удобности въ самомъ управленїи, такъ и для того, чтобы округи Военнаго Поселенїя имѣли постоянное Начальство, и при выступленїи войскъ изъ округовъ не было уже затрудненїя ни въ назначенїи новаго Начальства поселенной части, ни въ передачѣ оному дѣлъ отъ Начальства дѣйствующаго, — Повелѣваю: 1) Округи Военнаго Поселенїя 1 и 2 Резервныхъ Кавалерійскихъ корпусовъ и 5 легкой Кавалерійской дивизїи изъять отъ всякаго влїянїя на управленіе оными Бригадныхъ Командировъ и Начальниковъ дивизїй. 2) Округи сїи, оставя, какъ и нынѣ существуетъ, въ главномъ заведыванїи Корпусныхъ Командировъ, подчинить по каждой дивизїи особому Генералу или Полковнику съ присвоенїемъ ему званїя Начальника тѣхъ 4 округовъ Военнаго Поселенїя, кои ему ввѣрены будутъ, и съ производствомъ содержанїя противъ Бригадныхъ Командировъ въ Поселенной Кавалерїи. 3) Начальникамъ округовъ, для управленїя ввѣренными имъ частями, присвоить власть Начальниковъ дивизїй въ Корпусахъ, и назначивъ особыя Дежурства, отдѣлить, въ составъ оныхъ изъ Дивизїонныхъ Штабовъ 1 и 2 Кирасирскихъ, 1 и 2 Уланскихъ и 5 легкой Кавалерійской дивизїй всѣхъ чиновъ, дѣла и все то, что принадлежитъ къ части поселенной. 4) Съ отдѣленїемъ такимъ образомъ управленїя поселенной части отъ дѣйствующей, округи Военнаго Поселенїя Кавалерїи не именовать болѣе по полкамъ, но присвоить имъ номера, согласно включаемому у сего росписанїю; и 5) За сїимъ Комитеты полковыхъ управленїй въ каждомъ округѣ Военнаго Поселенїя Кавалерїи, именовать уже впредь Окружными Комитетами, съ номеромъ округа, по росписанїю присвоеннымъ.“

Во II. „Признавъ за благо преобразовать округи Военнаго Поселенїя 1 и 2 Саперныхъ бригадъ, въ округи пахатныхъ солдатъ, — повелѣваю: 1) Округи сїи, не считая болѣе принадлежащими 1 и 2 сапер-

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powsechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości o środkach dla zapobieżenia wielożeństwu, *przez opinią zamierzyła*: postanowić w tej rzeczy, na dopełnienie 662 artykułu Połączenia Praw Kryminalnych (T. XV) prawidła następujące: 1) sprawy o wielożeństwie i naznaczenie za nie podług prawideł kościelnych kary, należą, na powszechney ośnowie, do wiedzy władz Duchownych. Ale po ukończeniu Sądu Duchownego nad winowaycą takiego występku, Najświętszy Synod niezwłocznie i podług ustanowionego porządku przesyła kopią następnego wyroku do Rządzącego Senatu, dla oddania przestępcy pod Sąd podług Cywilnych Praw Kryminalnych, zawinione przez winowaycę w wielożeństwie oszukaństwo 2) Duchowna pokuta,znaczana dla podsądnego za wielożeństwo, powinna być wykonywaną już na miejscu zesłania przestępcy do kład osądzonym zostanie wyrokiem Sądu Kryminalnego: 3) Los dzieci niewinnego męża, lub niewinney żony, oszukaństwem wciągniętych do małżeństwa nieprawego, może być zostawowany, podług uwagi okoliczności sprawy, na łaskę MONARSZĄ. Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego*.“ W S. Petersburgu 18 go Listopada 1836 roku. (G S.)

— Na ośnowie §§ 33 i 34 ustawy o zarządzie sprawami Ormiano-Gregoryańskich w Rosyi Kościołów i przedstawienia Najwyższego Eczmładzińskiego Patriarchy Katalikosa wszystkich Ormianów Joannesa, Najłaskawiey rozkazano być Członkami Eczmładzińskiego Ormiano-Gregoryańskiego Synodu Arcy-Biskupom: *Barssegowi, Józefowi i Łukaszowi*, Biskupowi *Stefanowi* i Archimadrytom: *Joannesowi Krymskiemu, Izaakowi Sattulljanowi, Joannesowi Wagarzapatskiemu i Joannesowi Szachatunowu*.

— Na ośnowie § 57 ustawy o zarządzie sprawami Ormiano-Gregoryańskich w Rosyi kościołów i przedstawienia Najwyższego Eczmładzińskiego Patriarchy, Katoликоса wszystkich Ormian Joannesa, Najłaskawiey rozkazano być Zwierzchnikami Ormiano-Gregoryańskich Dyecezyj: Karabachskiej, zarządzającemu nią Arcy-Biskupowi *Bagdasarowi*, Gruzińskiej, Achałcyskiemu Arcy-Biskupowi, *Karapetowi* i Szyrwańskiej, znajdującemu się w Humrach Biskupowi *Karskich kolonistów Stefanowi Chożakniancowi*.

— W Najwyższych Ukazach z Własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem danych P. Ministrowi Woyny dnia 8-go Sierpnia i 21-go Października, wyrażono: w I. „Uznając za dobro zarząd osiedlonej części w okręgach wojskowego osiedlenia Kawaleryi oddzielić od działającej, tak dla większej dogodności w samym zarządzie, jako i dla tego, ażeby okręgi Wojskowego osiedlenia miały stałą Zwierzchność, i za wysięciem woysk z okręgów nie było już trudności ani w naznaczeniu nowej Zwierzchności części osiedlonej, ani w oddaniu tej Zwierzchności spraw przez Zwierzchność działającą. — Rozkazuję: 1) Okręgi Wojskowego osiedlenia 1 i 2 Odwodowych Korpusów Kawaleryi i 5 dywizyi lekkiej jazdy wyłączyć od wszelkiego wpływu na ich zarządzanie Dowódców brygad i Naczelników dywizyj. 2) Okręgi te, zostawając, jak teraz, pod główną wiedzą Dowódców Korpusowych, poddać w każdej dywizyi osobnemu Jenerałowi lub Półkownikowi, z przyśwojeniem mu nazwania Naczelnika tych czterech okręgów Wojskowego osiedlenia, które będą mu powierzone, i z wydawaniem utrzymania na równi z Dowódcami Brygadnymi w Kawaleryi osiedlonej. 3) Naczelnikom okręgów, dla zarządu powierzonymi im częściami, nadać władzę Naczelników dywizyj w korpusach, i naznaczywszy osobne Deżurstwa, przyłączyć do ich składu ze Sztabów dywizyjnych 1 i 2 Kirysyerów, oraz 1 i 2 Ułanów i 5-ey dywizyi Lekkiej Jazdy rang wszystkich, sprawy i to wszystko, co do osiedlonej części należy. 4) Za oddzieleniem w ten sposób zarządu części osiedlonej od działającej, okręgi Wojskowego osiedlenia Kawaleryi nie nazywać podług półków, ale dać im numera, zgodnie z załączającym się przy tém rozpisaniem; i 5) Zatem Komitety zarządów półkowych, w każdym okręgu Wojskowego osiedlenia Kawaleryi nazywać już odtąd Komitetami Okręgowymi, z numerem okręgu, podług rozpisania danym.“

W II. „Uznawszy za dobrą zamienić okręgi Wojskowego osiedlenia 1 i 2 brygad Saperów, w okręgi żołnierzy rolników, — Rozkazuję: 1) Okręgi te, nienaznaczając więcej za należące do 1 i 2 brygad Saperów,

нымъ бригадамъ, именовать: 1 *бригады* округомъ пахатныхъ солдатъ въ Витебской губерніи, 2 *бригады* округомъ пахатныхъ солдатъ въ Могилевской губерніи. 2) Составъ управленія округами пахатныхъ солдатъ Витебской и Могилевской губерній, какъ общаго такъ и частнаго, порядокъ управленія, обязанности военныхъ поселенцевъ, въ званіи пахатныхъ солдатъ, включая и рекрутскую повинность, и права ихъ, опредѣляются положеніемъ въ округахъ пахатныхъ солдатъ Новгородскаго и Старорусскаго уѣздовъ, въ 25 день Марта 1832 утвержденнымъ, съ измѣненіями, въ дополненіе оного последовавшимъ, и съ тѣмъ, что съ пахатныхъ солдатъ Витебской и Могилевской губерній, на первый разъ взимается оброкъ по 30 рублей съ каждаго хозяина и за каждаго сына, достигшаго 15 лѣтняго возраста, по 5 рублей въ годъ; въ послѣдствіи же, по мѣрѣ улучшенія хозяйства ихъ, оброкъ сей постепенно увеличивается. 3) Сборъ оброка съ пахатныхъ солдатъ, начать съ 1-го Января 1837 года, и причислять оный къ капиталу Военныхъ Поселеній. 4) Штабъ и Оверъ-Офицеровъ, въ округахъ Саперныхъ бригадъ нынѣ состоящихъ и остающихся въ составѣ новаго управленія, отчислить по Арміи, сохранивъ имъ содержаніе, нынѣ получаемое; по мѣрѣ же убыли настоящихъ Штабъ и Оверъ-Офицеровъ, тѣмъ, кои ихъ замѣнять, отпускать содержаніе, во всемъ по примѣру округовъ пахатныхъ солдатъ Новгородскаго и Старорусскаго уѣздовъ. 5) Всемъ Оверъ-Офицерамъ округовъ пахатныхъ солдатъ въ Витебской и Могилевской губерніяхъ, имѣть общую ливню къ производству съ Офицерами Новгородскаго и Старорусскаго уѣздовъ пахатныхъ солдатъ. 6) Управленіе обоими округами, ввѣряется Генералу, или Полковнику, съ званіемъ Начальника округовъ, на правахъ бригаднаго Командира, и съ содержаніемъ по сему званію. 7) Ограду Штабу переобразовываемыхъ округовъ Саперныхъ бригадъ, принять наименованіе Дежурства округовъ пахатныхъ солдатъ Витебской и Могилевской губерній. 8) Все содержаніе по сему указу, производить на правилахъ нынѣ существующихъ; и 9) Управленіе округами пахатныхъ солдатъ Витебской и Могилевской губерній, присоединить къ управленію округовъ пахатныхъ солдатъ Новгородскаго и Старорусскаго уѣздовъ, и подчинить Начальнику оныхъ." (А. В.)

— Вчера, 21 Декабря, прибылъ въ здѣшнюю столицу Его Королевское Высочество Принцъ Карлъ Пруссій.

— Директоры Общества Освѣщенія газомъ С. Петербурга, долгомъ почитаютъ извѣстить Гг. акціонеровъ, что 11-го сего Декабря, подъ руководствомъ инженера Общества Гейнде, произведена была повторительная проба чугунныхъ газопроводныхъ трубъ, отлитыхъ и испытанныхъ прежде на заводахъ Г. Шепелева, состоящихъ въ Нижегородской губерніи, и на заводахъ Гг. Всеволожскихъ, близъ С. Петербурга, на мызѣ Рябовъ. Проба сія производилась посредствомъ гидравлическаго насоса. Первоначально подвергнуты были испытанію трубы, доставленныя отъ Г. Шепелева 6-ти, 8-ми и 9-ти дюймовъ въ діаметрѣ. Онѣ выдержали болѣе 20 фунтовъ давленія на одинъ квадратный дюймъ. Сему же испытанію были подвергнуты и трубы, доставленныя отъ Гг. Всеволожскихъ въ 4 дюйма діаметра, и равномерно выдержали вышеупомянутое давленіе. Затѣмъ, по распоряженію Директоровъ, допущено было давленіе произвольное, то есть, всею силою насоса, и для того приказано было одному изъ работниковъ придавить гирию крѣпчайшимъ образомъ, такъ, что стѣснительная сила была не менѣе 200 фунтовъ на одинъ квадратный дюймъ. Не взирая на сію необыкновенную пробу, трубы Г. Шепелева и Гг. Всеволожскихъ устояли, не потерявъ ни какого вреда. Кромѣ того, большимъ молоткомъ крѣпко остукиваемы были всѣ бока лежавшей въ станкѣ трубы. Испытаніе сіе производилось и еще будетъ производиться на дворѣ здания, вновь построеннаго для газоваго освѣщенія. При семъ случаѣ осматриваемы были привезенныя изъ Англіи газохранилища и другіе аппараты. Все было найдено по отличной отдѣлкѣ, въ самомъ удовлетворительномъ видѣ, такъ, что ни какого не остается сомнѣнія, что сдѣланныя теперь приготовленія вполне будутъ соответствовать ожиданію Общества.

— Въ Одессѣ стоитъ теперь такая теплая погода, что, право, ее можно назвать весеннею. За нѣсколько времени дули здѣсь слабые южные вѣтры, но въ послѣдніе дни воздухъ сдѣлался такъ тихъ и теплый, что въ окрестныхъ поляхъ начинается пробиваться свѣжая зелень и многія деревья въ Ботаническомъ саду покрылись молодыми почками, которыя готовы были-бъ распуститься, еслибы не примороживалъ ихъ легкіе утренники. Жители нашего города и

называть 1 *бригады* округомъ żołnierzy-rolników w Gubernii Witebskiej, 2 *brygady* округомъ żołnierzy rolników w Gubernii Mohilewskiej 2) Skład zarządu okręgami żołnierzy rolników Gubernii Witebskiej i Mohilewskiej, tak ogólnego, jak i częściowego, porządek zarządu, obowiązki wojskowych włóścian kolonistów w nazwaniu żołnierzy-rolników, łącząc w to i rekrucką powinność, i ich prawa, opisane są w Ustawie okręgów żołnierzy-rolników udziałów Nowgorodzkiego i Starorusskiego, dnia 25 Marca 1832 roku zatwierdzonej z odmianami, na jej dopełnienie nastąpi, i z tѣm, iż z żołnierzy-rolników Gubernii Witebskiej i Mohilewskiej, na raz pierwszy pobiera się czynszu po 30 rubli od kaźdego gospodarza, i za kaźdego syna, mającego 15 lat wieku, po 5 rubli na rok; następnie zaś w miarę ulepszenia ich gospodarstwa, czynsz ten stopniami się powiększa. 3) Pobor czynszu od żołnierzy rolników, zacząć od dnia 1 Stycznia 1837 roku i policzać go do kapitału Wojskowego osiedlenia. 4) Sztabs i Ober-Officerów, zostających teraz w okręgach brygad Saperów, i pozostających w składzie nowego zarządu, liczyć w armii, zachowując dla nich utrzymanie, teraz pobierane; w miarę zaś ubytku terazniejszych Sztabs i Ober-Officerów, tym, którzy ich zastąpią, wydawać utrzymanie, tak zupełnie, jak okręgom żołnierzy rolników Nowgorodzkiego i Starorusskiego udziałów. 5) Wszyscy Ober-Officerowie żołnierzy-rolników w Guberniach Witebskiej i Mohilewskiej, powinni mieć wspólną linią do podnoszenia z Oficerami Nowgorodzkiego i Starorusskiego udziałów żołnierzy-rolników. 6) Zarząd obu okręgów, powierza się Jenerałowi, lub Półkownikowi, z nazwaniem Naczelnika okręgów, na prawach dowódcy brygady, i z utrzymaniem, do tegoż nazwania przywiązaniem. 7) Sztab oddziałowy na nowo urządzających się okręgów brygad Saperów, przybiera nazwanie dyżurstwa okręgów żołnierzy rolników Witebskiej i Mohilewskiej Gubernii. 8) Całe utrzymanie podług tego ukazu, wydawać na prawidłach teraz będących, i 9) Zarząd okręgów żołnierzy rolników Gubernii Witebskiej i Mohilewskiej, przyłączyć do zarządu okręgów żołnierzy-rolników Nowgorodzkiego i Starorusskiego udziałów, i poddać władzy ich Naczelnika." (G. S. P.)

— Wczora, 22-go Grudnia, Jego Królewska Wysockość, Xiążę Karol Pruski przybył do tutejszej stolicy.

— Dyrektorowie Towarzystwa oświecenia gazem S. Petersburga poczytują sobie za obowiązek zawiadomić PP. Akcyonistów, iż dnia 11-go ter. Grudnia, pod kierunkiem inżyniera Towarzystwa Heynde, odbyła się powtórna proba żelaznych rur dla przeprowadzania gazu, wylanych i wyprobowanych pierwiej w zakładach P. Szepelewa, w Gubernii Niżgorodzkiej położonych, i w fabrykach PP. Wsiewołodskich, blisko St. Petersburga, w folwarku Riabowie. Proba ta odbywała się za pomocą pompy hydraulicznej. Naprzód odbywały się próby rur, przysłanych przez P. Szepelewa, mających 6, 8 i 9 diujmow srednicy. Rury te wytrzymały więcej 20 funtow parcia na jeden cal kwadratowy. Takimże sposobem probowane były i rury, przysłane przez PP. Wsiewołodskich, mające 4 diujmy srednicy, i również wytrzymały wyżej wspomniane parcie. Potem, podług rozporządzenia Dyrektorów, dozwolono działanie parcia samowolnego, to jest: całą siłą pompy, dla czego rozkazano było jednemu z robotników jak najmocniej wagą przycisnąć, tak: iż siła uciskająca była nie mniej 200 funtow na jeden cal kwadratowy. Pomimo tej nadzwyczajnej próby, rury P. Szepelewa i PP. Wsiewołodskich dotrzymały, żadnego niedoznawszy uszkodzenia. Nadto, wielkim młotem mocno stukano we wszystkie strony leżące na warstwie rury. Proba ta odbywała się i jeszcze się odbywać będzie na dziedzińcu gmachu, nowo wybudowanego dla oświecania gazem. Przy tej okoliczności oglądano wprowadzone z Anglii aparaty. Wszystko to najlepiej jest zrobione w najpiękniejszym kształcie, tak: iż żadnej niema wątpliwości, że poczynione teraz przygotowania zupełnie odpowiedzą oczekiwaniam Towarzystwa. (P. P.)

— W Odessie trwa teraz tak ciepła pogoda, iż w samej rzeczy można ją nazywać wiosenną. Przed niejakim czasem, powiewały tu słabe południowe wiatry, lecz w dniach ostatnich powietrze tak się uciszyło i zrobiło ciepłem, iż na okolicznych gruntach zaczyna się ukazywać świeża zieloność i wiele drzew w ogrodzie Botanicznym pokryło się młodemi pączkami, które mogłyby się rozpuścić, gdyby im nie szkodziły lekkie przymrozki. Mieszkańcy naszego miasta, a mianowicie

въ особенности иностранцы съ наслаждениемъ прогуливаются по улицамъ, въ однихъ сюртукахъ, и невольно припоминаютъ благословенный климатъ Италіи. Въ Воскресенье, 6-го Декабря, многія дамы прогуливались въ лодкахъ, какъ въ лѣтнюю пору, по свѣтлой поверхности нашего залива. День смѣняется такою-жъ ясной, такою-жъ теплой ночью, озаренною свѣтлымъ мѣсяцемъ и безоблачнымъ небомъ. Мы не помнимъ еще такого теплаго Декабря, который вовсе, кажется, отказался отъ своихъ зимнихъ принадлежностей. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 22-го Декабря.

Пишутъ изъ Константинополя, что Лордъ *Понсонби*, который намѣренъ былъ отплыть въ Англію, отсрочилъ свое путешествіе и развѣ послѣ воспользуется своимъ отпускомъ. Не извѣстно, по какой причинѣ измѣнилъ Лордъ прежній свой планъ; можетъ быть что теперь сочелъ нужнымъ быть въ Константинополѣ, ибо дѣла *Чоргиля*, которыхъ считали оконченными, опять кажется произвели новыя недоразумѣнія. Слышно, что Порта отказала въ вознагражденіи, которымъ прекращался споръ, и не хочетъ дать удовлетворенія, котораго требовалъ Г. *Чоргиль*. Такимъ образомъ дѣла приняли прежній оборотъ, а Лордъ *Понсонби* будто сдѣлалъ недавно предложеніе Портѣ, удовлетворить Г-на *Чоргиля*. Торговныя письма, которыя не заслуживаютъ большой довѣренности, о семъ доносятъ. — Въ Константинополѣ получены очень удовлетворительныя извѣстія изъ Триполя, но не смотря на то, Порта намѣрена съ наступленіемъ лучшаго времени года, послать подкрѣпленія. — Въ послѣднихъ дняхъ, погода на Черномъ морѣ и въ Архипелагѣ, была очень бурна, и въ Константинополѣ были уже извѣстія о многихъ несчастныхъ случаяхъ на морѣ. Страховыя преміи, по сему значительно возвысились. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27-го Декабря.

Сегодня Король лично дѣлалъ, по обыкновенному порядку, открытіе обихъ Палаты. Его Велич. выѣхалъ въ 1 часу въ коляскѣ изъ Тюильери, чтобы отправиться въ Палату Депутатовъ. На пути, къ сожалѣнію, сдѣлано снова покушеніе на жизнь Короля, но къ счастью подобно прежнимъ попыткамъ было неудачно. (см. ниже). Внутренность залы засѣданія Палаты Депутатовъ была приготовлена также, какъ и для прежнихъ открытій. На томъ мѣстѣ, гдѣ въ иное время бываетъ бюро Президента, былъ воздвигнутъ престолъ, по сторонамъ коего поставлены три кресла для Герцоговъ *Орлеанскаго*, *Немурскаго* и *Жоанвильскаго*. Депутаты собрались заблаговременно въ большомъ числѣ, такъ, что при входѣ Короля въ залу, ихъ было до 300. Г. *Тьерсъ*, появленіе котораго возбудило нѣкоторое вниманіе, разговаривалъ съ жаромъ съ Гг. *Дюпенотъ* и *Созе*; всѣ Депутаты были въ гражданскомъ платьѣ, Перы въ своихъ костюмахъ. Около часа появились члены Дипломатическаго Корпуса въ назначенной для нихъ ложѣ и въ слѣдъ за ними Королева въ сопровожденіи Принцессы и обоихъ младшихъ Принцевъ. Едва только громъ пушекъ изъ дома инвалидовъ возвѣстилъ о выѣздѣ Короля, какъ во всѣхъ концахъ залы, произошло необыкновенное движеніе. Вскорѣ за тѣмъ одинъ изъ квесторовъ Г. *Клеманъ* въ чрезвычайномъ разстройствѣ явился посреди собранія и потомъ съ быстротою молніи разнесъ слухъ о новомъ покушеніи на жизнь Короля. Стали уже опасаться не раненъ ли Король, какъ Герольдъ объявилъ о прибытіи Его В-ва. Въ сопровожденіи Принцевъ, Министровъ, Маршаловъ и членовъ Государственнаго Совѣта, онъ вошелъ въ залу и со всѣхъ сторонъ раздалось радостное и продолжительное восклицаніе: *Да здравствуетъ!* Король занявъ мѣсто на престолѣ при глубокомъ молчаніи собранія, произнесъ слѣдующую рѣчь:

„Франція пожинаетъ плоды своего мужества и благоразумія: постановленія ея утверждаются, всеобщее благоденствіе увеличивается и сегодня собравъ всѣ кругомъ себя, желаю благоденствія вамъ и себѣ для довершенія нашихъ усилій ко благу отечества. Я получаю отъ всѣхъ иностранныхъ Державъ увѣренія въ дружбѣ; спокойствіе міра кажется надолго обезпечено отъ всякаго разрыва. Наши дипломатическія сношенія съ Северо-Американскими Штатами начались по прежнему. Трактатъ 4 Іюля 1831 приходитъ въ исполненіе, и Я по всѣмъ причинамъ могу надѣяться, что дружественныя сношенія, существовавшія столь продолжительно и благополучно между обѣими націями, ничѣмъ не будутъ нарушены. — Минутныя недоразумѣнія произошли между Франціею и Швейцаріею, но намъ дано удовлетво-

ВІАДОМОСТІ ЗАГРАНИЧНІЕ.

А У С Т Р І Я.

Віена, дня 22 Грудня.

Доносzą зъ Константинополя, że Lord *Ponsonby*, który był przygotowany wypłynąć do Anglii, odłożył swą podróż i chyba później korzystać będzie ze swego urlopu. Niewiadomo dla jakich przyczyn Lord zmienił plan swój dawniejszy, może obecność swą w Konstantynopolu w teraźniejszym czasie sądzi być konieczną, gdyż sprawa *Churchilla*, którą uważano za ukończoną, zdaje się znowu powracać do nowych zawikłań. Słychać, że Porta odmówiła wynagrodzenia, przez które spory miały być pogodzone, i niezgadza się na żadne zadosyćuczynienie a przynajmniej niema zamiaru zezwolić na żądanie *Churchilla*; tym sposobem rzecz powróciła do dawniejszego stanu, a Lord *Ponsonby*, miał niedawno podać Porcie reklamacyą względem zadosyćuczynienia P. *Churchilla*. Donoszą o tém listy handlowe, które nie zasługują jednak na bezwarunkowe zaufanie. W Stambule miano bardzo zaspakajające wiadomości z Trypolu, pomimo których, Porta ma zamiar z nastaniem lepszej pory roku postać posiłki. Ostatnich dni na morzu Czarném i na Archipelagu panowała wielka burza, a w Konstantynopolu otrzymano doniesienia o licznych nieszczęśliwych przypadkach na morzu. Dla tego premia assekuracyjne znacznie poszły w górę.

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 27-go Gрудня.

Dziś nastąpiło otwarcie Izby obu w zwykłym sposobie, które Król osobiście zagał. Król wyjechał z Tuilleryów o godzinie 1-ey z południa, udając się do pałacu Izby Deputowanych, ale, niestety, zdrzął się po drodze nowy zamach na jego życie; jednak na szczęście jak dawniej, chybił. (czyt. niżej.) Wewnętrzne urządzenie sali deputowanych, było takież same jak dawniej, z tą tylko różnicą, iż w miejscu gdzie bywało biuro Prezesa, tron tym razem postawiono, a obok niego trzy krzesła dla Xiążąt *Orleans*, *Nemours* i *Joinville*. Deputowani przybyli wcześniej i licznie, tak, iż za przybyciem Króla, było najmniej 300 osób w sali. Pan *Thiers*, którego przybycie zrzuciło niejaki wrazenie, rozmawiał z żywością z PP. *Dupin* i *Sauzet*; wszyscy deputowani byli w ubiorach cywilnych, natomiast Parowie w swoich ubiorach. Przed samą pierwszą, przybyli członkowie ciała dyplomatycznego, do loży dla nich przygotowanej, a niezadługo potem Królowa w towarzystwie Xiężniczek i młodszych synów. Zaledwie wystąpiły drzwi z domu Inwalidów zapowiedziały wyjazd Króla z Tuilleryów, dało się widzieć w sali nadzwyczajne poruszenie. Niebawnie wszedł jeden z kwestorów Izby, P. *Clement*, mocno zmieszany, pomiędzy Deputowanych, poczem z szybkością błyskawicy rozszedł się po całej sali wiadomość o zbrodniozym zamachu na życie Króla. Już zaczęto lękać się z tego powodu, gdy herold zapowiedział przybycie Monarchy. Gdy Król wszedł do sali, otoczony Xiążętami, Ministrami, Marszałkami i Członkami Rady Stanu, dał się zewsząd słyszeć radośny okrzyk: niech żyje Król! Monarcha zasiadłszy na tronie, przeczytał wśród najgłębszego milczenia w całym zgromadzeniu, następującą mowę:

„Francya zbiera owoce swojego męstwa i swojej rostopności; instytucje jej utrwalają się; pomyślność wzrasta, a zgromadziwszy Wpánów w dniu dzisiejszym, nie mogą, tylko powinszować sobie razem z Niemcami, dobrego skutku starań naszych o szczęście obyczyny naszej. Otrzymuję od wszystkich Mocarstw zagranicznych zapewnienia największego pokoju. Spokojność świata zdaje się być na długi czas zabezpieczoną od wszelkiego zerwania. Dyplomatyczne stosunki nasze ze Stanami Zjednoczonymi zostały odnowione. Traktat z dnia 4 Lipca 1831 przychodzi do wykonania, i mam powody spodziewania się że nic więcej nie zakłóci dobrej harmonii, która tak długo i tak szczęśliwie istniała między dwoma narodami. — Chwilowy spór powstał był między Francją a Szwajcaryą; udzielono nam wyjaśnienia zadowalające, i ścisłe zwią-

рительное объяснение, такъ, что искренняя дружба соединявшая въ продолженіе многихъ столѣтій оба страны, опять восстановлена. Пиринейскій полуостровъ до сихъ поръ раздираемъ внутренними, пагубными несогласіями. Важныя происшествія поколебали устройство въ Мадридѣ и Лиссабонѣ и междоусобная война безпрестанно опустошала Испанію. Съ Королемъ Великобританіи находясь всегда въ дружественной связи, Я не перестаю исполнять трактата четвертаго союза по совѣсти и согласно съ цѣлю, съ какою онъ заключенъ. Желаю душою утвердить престолъ Королевы *Изабеллы II* и надѣюсь, что конституціонная монархія восторжествуетъ надъ опасностями ей угрожающими. Но вмѣстѣ съ симъ желаю предохранить Францію отъ пожертвованій, которыхъ мѣру трудно опредѣлить и отъ непредвидимыхъ послѣдствій всякаго вооруженнаго посредничества во внутреннихъ дѣлахъ полуострова. Франція щадитъ кровь дѣтей своихъ для себя самой, и если найдется въ горестной необходимости, собрать ихъ, чтобы проливать кровь для собственной защиты, то Французъ выступитъ на битву подъ собственнымъ, увѣнчанымъ славою, знаменемъ. — Въ Африкѣ мы понесли герестныя потери; сердце мое тронуту ими до глубины. Мой второй сынъ также, какъ прежде братъ его, раздѣлялъ терпѣніе и потери нашихъ храбрыхъ войскъ. Если послѣдствія не соответствовали ихъ усиліямъ, то ихъ мужество, твердость и ихъ удивительное самоотверженіе достойно поддерживали честь нашихъ знаменъ. — Въ Африкѣ надлежало преимущество нашему оружію, и нашимъ владѣніямъ совершенную безопасность. — Жизнь Моя была въ опасности, но провидѣніе отвратило нанесенный на меня ударъ. Доказательства приверженности, каковыя Франція изъясляла и теперь изъясляетъ мнѣ *) почитаю лучшимъ наградою за мои попеченія и мое самоотверженіе. Равно безразсудная какъ и преступная попытка возмущенія привела въ удивленіе многочисленный городъ, коего спокойствіе ни на минуту не было нарушено; она послужила только къ тому, чтобы показать съ блистательной стороны вѣрность нашего храброго войска и доброе расположеніе народа. — Неудача такихъ достойныхъ наказанія покушеній, наконецъ утомляетъ страсти и обезоруживаетъ дерзость. Время уже искоренило много различную ненависть и съ каждымъ днемъ облегчаетъ обязанности, возложенныя обстоятельствами на мое правленіе. Я могъ бы слѣдовать желаніямъ моего сердца даровать прощеніе людямъ, осужденнымъ законами, но Я занимался только тѣми, которые признали владычество законовъ. Только такимъ образомъ думалъ Я воспользоваться драгоценнѣйшимъ правомъ, предоставленнымъ мнѣ хартией, не ослабляя порядка и ни одного правила нашего законодательства. Исключая законовъ, которые частно вамъ прежде были предложены, и которые теперь снова представляются на разсмотрѣніе, вы займетесь еще другими, касающимися частію моей фамиліи, частію усовершенствованія законодательства. — Финансы наши въ удовлетворительномъ состояніи. Доходъ превосходитъ обыкновенныя государственныя издержки. Мѣры, соответствующія желанію, изъясленному въ прежнемъ застѣданіи, будутъ вамъ предложены, какъ только дозволитъ того обстоятельства. — Ограниченіе торговли, которое въ другихъ странахъ сдѣлалось чувствительнымъ, имѣло слабое вліяніе на внутреннее наше благоденствіе. Въ нѣкоторыхъ странахъ мы должны жаловаться на притѣсненіе, которое постарались облегчить; яе безъ причины надѣюсь, что это прекратится и что умноженіе народнаго богатства повсюду обезопаситъ благосостояніе народа. — Чтобы ускорить этотъ счастливый результатъ и Франція доставитъ преимущества, которыя общающъ ей успѣхи въ просвѣщеніи и народное благосостояніе, Я сдѣлалъ распоряженіе, чтобы значительная часть публичныхъ зданій въ большемъ размѣрѣ, предложена была на ваше разрѣшеніе. Отпущенныя вами суммы для дорогъ въ западныхъ провинціяхъ измѣнили народный духъ въ сихъ странахъ и подавили зародыши внутреннихъ раздоровъ. Въ настоящемъ застѣданіи предметомъ важнѣйшихъ предположеній будутъ: устройство дорогъ, судоходство по рѣкамъ, устройство каналовъ и гаваней, и основаніе желѣзныхъ дорогъ, равно какъ памятниковъ и публичныхъ заведеній, которыя показываютъ и увеличиваютъ могущество Франціи. — Будемъ слѣдовать ММ. ГГ. этимъ путемъ; такимъ образомъ мы успѣемъ упрочить благоденствіе нашего отечества. При нашемъ содѣйствіи Я могъ его обезопасить отъ переворотовъ и свято сохранить право нашего уложенія. Соединимъ взаимно наши усилія и съ каждымъ днемъ мы будемъ

зкѣ пріязни, которѣ отъ тѣхъ вѣковъ łączą oba te kraje, są dzisiaj na nowo przywrócone. Półwysp Pirenejski jest jeszcze dotąd niepokojony przez nieszczęsne rozterki; ważne wypadki wstrząsły jego instytucyę w Madrycie i w Lisbonie, a wojna domowa nie przestała niszczyć Hiszpanii. Zawsze ściśle z Królem W. Brytanii połączony, wykonuję dalej traktat poczwórnygo przymierza z skrupulatną wiernością i stosownie do ducha, w którym został zawarty. Życzę jak najszybciej utrwalenia tronu Królowej *Isabelli II*, i spodziewam się, że Monarchia konstytucyjna przewycięży niebezpieczeństwa, które jej zagrażają. Ale winszuję sobie, żem zachował Francją od ofiar, których wielkość nie dałaby się wyliczyć, i od skutków niewyrachowanych wszelkiego zbroynego wzięcia się do wewnętrznych interesów Półwyspu. Francya zachowuje krew dzieci swoich dla własnej swej sprawy i kiedy jest przyprowadzoną do bolesnej konieczności powołania ich do rozłania jej dla obrony kraju. Francuzi nie idą do bitwy, tylko pod własnymi świetnymi chorągwiemi. — Dzielaliśmy w Afryce strat bolesnych. Dotknęty one nader serce moje. Drugi mój syn podzielał, tak jak dawniej brat jego, cierpienia i niebezpieczeństwa naszych walecznych żołnierzy. Jeśli skutek nie odpowiadał ich usiłowaniam, waleczność ich przynajmniej, wytrwałość i zadziwiający poświęcenie się utrzymali godnie honor chorągwi naszych. W Panowie bez wątpienia życzyście razem ze mną zabezpieczyć w Afryce wojsku naszemu przewagę, którą mieć powinno, a posiadłościom naszym zupełne bezpieczeństwo. — Życie moje zagrożone było przez zamach. Opatrzność odwróciła cios przeciw mnie wymierzony. Dowody przywiązania, któremi mię Francya otoczyła, i któremi mię W Panowie właśnie znowu otaczacie *), są naydroższą nagrodą, prac moich i mojego poświęcenia się. Usiłowanie powstania, równie nierozsądne, jak zbrodnicze, zdziwiło przez kilka chwil wielkie miasto, którego spokojności nawet naruszyć nie zdołało. Posłużyło jedynie do tego, aby we właściwym świetle okazać wierność naszego walecznego wojska, i dobrego ducha ożywiającego mieszkańców. — Bezsilność tylu zbrodniczych zamachów osłabia nareszcie namiętności, i rozbija ich zuchwałość. Czas uprzątnął już nie jedną nienawiść, iz każdym dnem przynosi ulgę obowiązkowi, jakie okoliczności na mój Rząd włożyły. — Mogłem iść za życzeniem serca mego, przebaczać ludzicom, którym prawo skazało na karę; lecz tylko zająłem się tēmi, którzy władzę prawa uznali. Mniemałem, iż jedynie w takim sposobie mogę użyć naydroższego prawa, nadanego mi przez ustawę, nie osłabiając żadney rękoiomy porządku, żadney zasady prawodawstwa naszego. Oprócz praw dawniej Wc Panom przełożonych, a teraz jeszcze pod obrady przyjąć mających, zajmiecie się jeszcze kilku innemi, tyjącemi się częścią rodziną moją, częścią uzupełnienia prawodawstwa naszego. Skarb nasz jest w stanie naybardziej zadowolającym. Dochody przewyższają zwyczajne wydatki krajowe. Środki odpowiadające życzeniu, mają być Wc Panom przełożone, skoro okoliczności tego dozwolą. — Zmniejszenie handlu, jakie się w innych krajach czuć dało, miało wpływ, lecz słaby, na wewnętrzną naszą pomyślność. Wypada nam ubolewać nad uciskami w niektórych miejscach; usiłować będziemy zmniejszyć je, i mam przychylną nadzieję, że będą tylko przemijającemi i że powiększenie bogactwa narodowego zapewni wszędzie dobro narodowi. — Dla przyspieszenia tak szczęśliwego wypadku, i zjednania Francyi korzyści, jakie postęp umiejętności i pomyślność narodowa jej obiecuje, rozporządziłem, aby pewną liczbę znacznych budowli publicznych podano W Panom do roztrzygnięcia. Uchwalone fundusze na gościńce w zachodnich prowincjach zmieniły już ducha mieszkańców w tamednych okolicach i wytworzyły zaród niesnask cywilnych. Na terazniejszem posiedzeniu, rozbicie gościńców, spławu na rzekach, różnicie kanałów, budowa portów i kolei żelaznych, oraz stawianie pomników i zakładanie instytucji publicznych, wielkość Francyi dowodzących i powiększających, będą przedmiotem ważnych projektów. Postępujemy dalej, Mości Panowie, tą drogą, a tak potrafiemy szczęście kraju naszego trwale utwierdzić. Wsparty szczerem WPP. współdziałaniem, zdołałem go ochronić od nowych zawichrzeń i ocalić dobru ustawę naszej. Łączmy coraz bardziej usiłowania nasze, a z dnem każdym uyrzemy powiększenie i wzmocnienie porządku i pomyślności, oraz pozyskanie wszelkiego dobra, do jakiego może mieć prawo kraj, używający pokoju pod opieką narodowego Rządu.

*) Posledniego wyrażenia nie było w manuskrypcie trojnój ręk. Król dodał go czyniąc tym sposobem wzmiankę o świeżym na siebie zamachu.

убѣждаться, что порядокъ и благосостояніе умножаются и утверждаются съ пріобрѣтеніемъ всѣхъ выгодъ, которыя должна имѣть свободная страна, гдѣ водворенъ миръ подъ защитою народнаго Правительства.“

Снова громозвучное одобреніе раздалось по всюду, когда Король окончилъ чтеніе. Замѣтили, что Монархъ съ особенною выразительностію читалъ то мѣсто, гдѣ говорится, что онъ радуется, что не принялъ вооруженнаго посредничества въ Испанскихъ дѣлахъ; это мѣсто впрочемъ принято собраніемъ съ особеннымъ удовольствіемъ. По окончаніи тронной рѣчи Министръ Внутреннихъ Дѣлъ объявилъ, что засѣданіе открыто и Хранитель большой печати принялъ присягу отъ Депутатовъ, избранныхъ со времени послѣдняго засѣданія.

— Открытіе Палаты ознаменовано однимъ происшествіемъ, подобно тому, какъ было въ 1832 году. Снова сдѣлано было покушеніе на жизнь Короля. Монархъ тотчасъ послѣ часа оставилъ Тюльери и едва экипажъ его переѣхалъ мостъ *Людовика XVI*, какъ въ него сдѣланъ выстрѣлъ изъ пистолета. Его Величество наклонился прямо къ каретнымъ дверцамъ, чтобы привѣтствовать народъ и національную гвардію, которые встрѣтили Его возгласомъ: „Да здравствуетъ Король!“ Хотя убійца стоялъ въ шести шагахъ за рядами національной гвардіи, впрочемъ въ Короля не попалъ. На биржѣ говорили, что пуля ранила Генерала, который ѣхалъ на ряду съ экипажемъ. По вѣрнѣйшимъ извѣстіямъ пуля ни въ кого не попала; разбила только окно въ каретѣ Герцога *Орлеанскій* и *Немурскій* обломками стекла легко ранены въ лице. Этотъ выстрѣлъ произвелъ большое движеніе въ народѣ и при первомъ замѣтительствѣ убійца могъ бы казаться ускользнуть, еслибъ офицеръ національной гвардіи и городской гвардеецъ не бросились на него и не схватили его. Четыре молодыхъ человека стоявшіе вблизи, также схвачены и отданы подъ стражу въ Тюльери. Убійца молодой человекъ отъ 18 до 20 лѣтъ. При этомъ роковомъ выстрѣлѣ онъ ранилъ себя въ лѣвую руку. До сихъ поръ онъ не хотѣлъ открывать своего имени. — При немъ найденъ другой заряженный пистолетъ. Касательно остальныхъ 4 арестантовъ думаютъ, что они не участвовали съ нимъ. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, Префектъ Полиціи *Г. Жюли*, и два Полицейскихъ Коммисара прибыли въ арестантскую, чтобы сдѣлать допросы убійцы. Онъ не отвѣчалъ ни на одинъ предложенный ему вопросъ. Послѣ сего злодѣйскаго покушенія, многіе умоляли Короля возвратиться въ Тюльери и не присутствовать при открытіи Палаты, но Его Величество не согласился на это и приказалъ продолжать путь. Весьма замѣчательнымъ показалось, что именно на томъ самомъ мѣстѣ, откуда сдѣланъ выстрѣлъ, солдаты національной гвардіи стояли очень не плотно и что за нѣсколько секундъ передъ выстрѣломъ оказалось нѣкоторое движеніе въ этой сторонѣ. Офицеръ національной гвардіи схватившій убійцу, есть вѣксельный Агентъ *Гуссе*. Въ 5 часовъ по полудни всѣ Министры, Перы, Депутаты и т. д. собрались въ Тюльери для принесенія поздравленій Королю съ чудеснымъ избавленіемъ отъ угрожавшей опасности. Всѣ посты удвоены и многочисленные патрули обходятъ городъ. — Утверждаютъ, что полиція заблаговременно воспрепятствовала второму покушенію.

(A. P. S. Z.)

28 го Декабря.

Сегодня по утру Королева съ Принцессами своими дочерьми, отправилась въ церковь Св. Роха, для принесенія благодаренія Всевышнему за сохраненіе жизни ея супруга.

— Здѣшніе журналы сегодня почти исключительно заняты вчерашнимъ покушеніемъ на жизнь Короля, и многіе изъ нихъ не оставили даже и столько мѣста, чтобы сказать нѣсколько словъ о тронной рѣчи. *Мониторъ* пишетъ слѣдующее о вчерашнемъ происшествіи: „Экипажъ Короля проѣзжалъ возлѣ воротъ Тюльерійскаго дворца, какъ сдѣланъ былъ выстрѣлъ изъ ружья; тотчасъ всѣхъ взоры съ опасеніемъ обратились къ Королю, но вдругъ успокоились, узнавъ по движеніямъ Короля, что онъ не вредимъ. Пуля пролетѣла мимо груди Короля, пробивла оконное стекло въ задней стѣнѣ экипажа въ промежуткѣ между Герцогомъ *Немурскимъ* и Принцемъ *Жоанвилльскимъ*. Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій*, оконнымъ стекломъ нѣсколько ушибены. Убійца тотчасъ схваченъ. Это былъ молодой человекъ отъ 22 до 23 лѣтъ; найденъ также при немъ и пистолетъ, служившій ему для совершенія преступленія.“

— Три уже дня Англійская почта не приходитъ въ Парижъ; этого случая не помнятъ съ давняго времени.

— *Иоаннъ Францискъ Менье*, имя убійцы. — *Менье* не открылъ самъ своей фамиліи, но о немъ узнали

Вielkie radośne okrzyki dały się mocno słyszeć, gdy Król skończył mowę. Uważano, iż Monarcha dobitnie wyrzekł ustęp, w którym oświadcza, iż winszując sobie, że nie przedsięwziął zbrojnej interwencji w sprawie hiszpańskiej; który-to ustęp zgromadzenie przyjęło z wielkim zadowoleniem. Po skończonej mowie z tronu, Minister Spraw Wewnętrznych ogłosił posiedzenie za rozpoczęcie, a Wielki Pieczętnik przyjął przysięgę Deputowanych, obranych po ostatnim posiedzeniu.

— Terazniejsze zagajenie Izby odznaczył wypadek, podobny do tego, jaki był w r. 1832. Uczyniono nowy zamach na życie Króla Jmci. Monarcha zaraz po godzinie i wyjechał z Tuilleries, i ledwo minął most *Ludwika XVI*, gdy z pistoletu do niego wystrzelono. Król Jmci kłaniał się właśnie oknem powozu, dziękując ludowi i gwardyi narodowej za okrzyki. *Niech żyje Król!* Chociaż zbrodniarz stał tylko o 6 kroków od powozu za szeregiem gwardyi narodowej; nie trafił jednak Króla Jmci. Na giełdzie zapewniano, iż kula raniła pewnego Jenerała, jadącego konno przy powozie. Lecz podług niewątpliwych wiadomości, nikogo nie raniiono. Kula roztrzaskała okna powozu, a *Xiążęta Orleans i Nemours* mają być lekko skaleczeni na twarzy kawałkami szkła. Wystrzał ten sprawił natychmiast wielkie wrażenie, i w pierwszej chwili zbrodniarz mógłby podobno umknąć, gdyby oficer gwardyi narodowej i żołnierze straży miejskiej nie przyskoczyli do niego, i nie aresztowali. Aresztowano także 4 młodzieńców, stojących w bliskości, i zaprowadzono do straży w Tuilleries. Zbrodniarz ma lat 18 do 20. Słychać, iż przy wystrzeleniu ranił się w lewą rękę. Dotąd nie chciał wymienić nazwiska swego. Znalaziono przy nim drugi nabity pistolet. Zdaje się, iż 4 inni aresztowani młodzieńcy nie są jego współnikami. Minister Spraw Wewnętrznych, Prefekt Policji, *P. Joly*, i dwaj kommisarze policji udali się do straży, celem badania zbrodniarza. Nie odpowiedział na żadne czynione zapytanie. Po tym zbrodnictwie czynie wiele osób zaklinało Króla, aby wrócił do Tuilleries i osobiście nie zagajał Izby; lecz Monarcha nie przyjął tych przełożeń, i kazał dalej jechać. Najwięcej uderzającym było to, że w tém miejscu z哪儿 pochodził wystrzał; bardzo mało gwardzystów narodowych było w szeregu, i że kilka sekundami przed wystrzałem, w tej stronie pewne okazało się poruszenie. Oficer gwardyi narodowej, który aresztował zbrodniarza, jest agentem wexlowym i nazywa się *Housset*. O godzinie 5-tej po południu, wszyscy ministrowie, parowie, deputowani i t. d. zebraли się w Tuilleries celem powinszowania Królowi Jmci, iż znowu uniknął niebezpieczeństwa. Wszystkie straże podwołono i liczne patrole chodzą po mieście. — Zapewniają, iż policja wczesniejnie przeszkodziła drugiemu zamachowi. (A. P. S. Z.)

Dnia 28.

Dzisiaj rano Królowa, z Xiężniczками córkami udała się do Kościoła Sw. Rocha, dla zanieśienia dziękczynnych modłów Najwyższemu, za zachowanie życia jej małżonka.

— Dzienniki tutejsze wyłącznie prawie zajęte są dzisiaj wczorajszym zamachem na życie Króla, nie zostawiając nawet tyle miejsca, ażeby go poświęcić kilku wyrazom mowy z tronu. *Monitor* w następujący sposób opisuje wypadek wczorajszy: „Pojazd Królewski właśnie przechodził, mimo bramy ogrodu Tuilleries, gdy dał się słyszeć wystrzał z broni ognistej; wszystkich oczy z obawą zwróciły się natychmiast ku Królowi, i w momencie się uspokojono, gdy z poruszeń Monarchy poznano, iż nie został trafiony. Kula przeszła około samych piersi Króla, a nawet rozbiła okienko z tyłu pojazdu pomiędzy Xięciem *Nemours* i Xięciem *Joinville*. Xiążęta *Orleans* i *Nemours* szczałkami szkła lekko poranieni zostali. Morderca natychmiast zatrzymany został. Jest to młodzieniec od 22 do 23 lat mający, znalaziono także przy nim pistolet, który mu służył do spełnienia zbrodni.“

— Od dwóch dni nieprzybyła do Paryża żadna poczta angielska; jest to przypadek jaki się od wielu lat nie zdarzył.

— Jan Franciszek *Meunier* jest imię mordercy. — *Meunier* niewyznał sam swojego nazwiska, ale raczy przez

29-го Декабря.

30-го Декабря.

Лондонъ, 23-го Декабря.

Dnia 29.

Dnia 30.

Londyn, dnia 23-go Grudnia.

(2)

намѣренъ 17-го Января возвратиться въ Англію; слышно, что нынѣшній Россійскій уполномоченный при здѣшнемъ Дворѣ, Баронъ *Мальтицъ*, еще некоторое время останется Совѣтникомъ при здѣшнемъ Россійскомъ посольствѣ.

— Король опять началъ страдать подагрой, и потому вчера долженъ былъ оставить обыкновенную свою прогулку. Также и Королева въ слѣдствіе простуды принуждена опять невыходить изъ комнатъ. Впрочемъ болѣзнь Ихъ Величествъ незначительна, ибо вчера въ Брейтонскомъ замкѣ былъ обѣдъ, къ которому Король пригласилъ Кабинетъ-Министровъ, съ которыми прежде Е. В-во имѣлъ тайное совѣщаніе. Французскій Посланникъ Графъ *Себастьяни*, на 6 недѣль выезжающій въ Парижъ, представлялся Королю.

— Письма отъ Маркиза *Лондондерри* изъ С.-Петербурга увѣдомляютъ, что онъ съ супругою, по причинѣ наступившаго тамъ холода, были нѣсколько нездоровы, и что 20 Января предполагали ѣхать въ Берлинъ.

— *Globe* увѣдомляетъ, что Португальское Правительство издало много постановленій въ пользу Англійской торговли въ Лиссабонѣ, а между прочимъ одно, по которому привозная пошлина уменьшена для Англійскихъ кораблей, и второе, по которому постановленіи отъ 18-го Апрѣля 1834, до сихъ поръ касающіяся только Лиссабона и Порто, распространены будутъ на всѣ порты Королевства.

— Лордъ *Мельбурнъ* два уже дня болѣнъ.

— Мадрасскія газеты отъ 17-го Сентября увѣдомляютъ, что Мадрасскій Епископъ, многихъ тамошнихъ уроженцевъ изъ высшаго класса привелъ въ католическую вѣру. Корабль *Малабаръ* доставилъ сюда извѣстія изъ Бомбей. Они не сообщаютъ ничего политически важнаго, а только жалуются на большіе убытки въ Индѣйскомъ морѣ. (A.P.S.Z.)

И т л ѣ я.

Туринъ, 21-го Декабря.

Торговля отношенія между Испаніею и Сардиніею теперь формально прекращены, по крайней мѣрѣ Мадридское Правительство предприняло мѣры, которыя почти равняются запрещенію входа Сардинскихъ кораблей въ Испанскіе порты. Это большое зло, которое можетъ довести до совершеннаго несогласія между Мадридскимъ и Туринскимъ дворами, ибо въ Генуѣ очень не довольны поступками Мадридскаго Кабинета и приступаютъ къ ограниченіямъ. Однако до сихъ поръ еще не рѣшились на то для высшихъ политическихъ видовъ; но какъ скоро устроится дѣла, то вѣроятно незадолго послѣдуетъ энергическое объясненіе со стороны Сардиніи. (A.P.S.Z.)

Некрологъ.

Октября 3-го дня истекшаго 1836 года, скончался Его Сіятельство Предводитель Люцинскаго Уѣзда, Кавалеръ ордена *Св. Владимира* и Почетнаго Легіона, Графъ Викентій *Бржостовскій* Капитанъ 6. Польскихъ войскъ. Извѣщая публику о семъ печальномъ случаѣ, желаемъ почтить память гражданина, котораго въ общественной и частной жизни рѣдкія украшали качества.

Блаженной памяти Графъ Викентій *Бржостовскій* родился 1784 г. Первые лѣта своей юности провелъ онъ сперва въ военной Россійской службѣ, а послѣ въ Польской: въ 1814 г. возвратясь къ спокойной домашней жизни, онъ предался совершенно гражданской службѣ и добродѣтелямъ частной жизни. Въ этотъ къ сожалѣнію непродолжительный, осьмидесятилѣтній промежутокъ времени, онъ показалъ себя добродѣтельнымъ и нѣжнымъ отцомъ семейства, добродѣтельнымъ родственникомъ, вѣрнымъ другомъ, услужливымъ сосѣдомъ, милостивымъ господиномъ, безпристрастнымъ чиновникомъ; однимъ словомъ, онъ былъ почтенный по своимъ качествамъ мужъ, окруженный уваженіемъ и почтеніемъ всѣхъ тѣхъ, которые его знали въ теченіе жизни, а теперь истиннымъ прискорбіемъ, воздаютъ его похвальнымъ качествамъ должную признательность.

12-го числа истекшаго Октября, въ приходской Люцинской церкви, бренные его останки почтены великодушнымъ погребеніемъ и краснорѣчивымъ надгробнымъ словомъ Каноника Виленскаго Каедръ Ксендза Людвика *Тринковскаго*. Его Превосходительство Предводитель Дворянства Витебской губерніи, Статскій Совѣтникъ и многихъ орденовъ Кавалеръ Мартинъ *Карницкій*, предводительствуя собравшимся дворянствомъ Лифляндскимъ, проводилъ останки умершаго на мѣсто вѣчнаго ихъ покоя, куда они, на плечахъ друзей покойнаго, съ почестью были отнесены. Доказательство сего уваженія къ покойному Графу *Бржостовскому*, будетъ услаждать горестъ, въ каковой оставилъ онъ супругу, дѣтей, сродниковъ и друзей.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Января 5 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Бороевскій*

ма заміар 17 Стycznia powrócić do Anglii; teraźniejszy pełnomocnik Rosyyski przy tutejszymъ дворze, Baron *Maltitz*, słysząc, iż czas niejaki pozostanie jeszcze Radcą przy tutejszymъ Rosyyskimъ Poselstwie.

— Król znowu miał przypadek podagryczny, i dla tego musiał zaniechać wczorajszej zwyczajnej swej przejażdżki. Królowa również skutkiem przeziębnia, znowu nie opuszcza pokojów. Zresztą słabość Królestwa Ich Mość nie jest znaczną, gdyż wczora w zamku Brighton był obiad, na który Król zaprosił Ministrów gabinetowych, a przedtém w ich zgromadzeniu miał radę tajną. Hrabia *Sebastiani*, który na 6 tygodni wyjeżdża do Paryża, był na pożegnaniu u Króla.

— Listy od Margrabiego *Londonderry* z S. Petersburga donoszą, iż on z małżonką, skutkiem zimnej tam pory roku, chorowali nieco, i że 20 Stycznia zamýślali wyjechać do Berlina.

— *Globe* donosi, że Rząd Portugalski wiele korzystnych wydał postanowień dla handlu Angielskiego w Lisbonie, a między innemi jedno, przez które zmniejszono cło przywozowe dla okrętów Angielskich i drugie przez które, postanowienie 18 Kwietnia 1834, tyczące się tylko Lisbony i Porto, rozciągnięte będzie na wszystkie porty Królestwa.

— Lord *Melbourne* od dwóch dni już chory.

— Gazety z Madrass pod 17 września donoszą, że Biskup Madrasski, wielu tamiecznych krajowców z wyższej klasy nawrócił do wiary katolickiej. Okręt *Malabar* przywieźł tu wiadomości z Bombay. Niezawierają one nic ważnego politycznego, uskarżają się tylko na wielkie szkody, zrządzone na morzu Indyjskim. (A.P.S.Z.)

W z o s n y.

Turyn, 21-го Grudnia.

Stosunki handlowe między Sardynią a Hiszpanią formalnie teraz zerwane zostały, a przynajmniej Rząd Madrycki przedsięwziął środki, które równają się prawie wzbronieniu weyścia okrętów Sardynskich do portów Hiszpanii. Jest to rzecz bardzo szkodliwa, która może doprowadzić do zupełnych nieporozumień między Madryckim a Turynskim dworami, gdyż w Genui bardzo są niekontenci z postępowania Gabinetu Madryckiego i starają się je ograniczyć. Jednakże dla wyższych widoków politycznych, niezdeterminowano się jeszcze na to, lecz skoro tylko rzeczy przyjdą do porządku, tedy niezawodnie nastąpi energiczne oświadczenie się ze strony Sardynii. (A.P.S.Z.)

Некрологъ.

Dnia 3 Października, zeszłego 1836 roku, przeszedł się do wieczności Jaśnie Wielmożny Hrabia Wincenty *Brzostowski*, Kapitan b. Woysk Polsk. Marszałek Powiatu Lucyńskiego, Kawaler Orderu S. Włodzimierza i Legii Honorowej. Podając to smutne zdarzenie do publicznej wiadomości, pragniemy uczcić pamiętkę życia obywatela tego, którego rzadkie przymioty w publicznym i prywatnym zawodzie zdobył.

S. P. Hrabia Wincenty *Brzostowski* urodził się 1784 r. Pierwsze lata swej młodości, w służbie wojskowej Rosyyskiej; a później Polskiej przepędził; wróciwszy 1814 r. w domowe zacisze poświęcił się całkiem usługom obywatelskim i cnotom domowym. Krótki, niestety! lat osmnastu przeciąg, dał w nim poznać dobrego i czułego oycę rodziny, życzliwego krewnego, stałego przyjaciela, usłużnego sąsiada, łaskawego pana, nieskazitelnego urzędnika; jednem słowem, zacnego, w swoim położeniu męża, otoczonego szacunkiem i przychylnością tych wszystkich, którzy go za żywota znali, a teraz smutkiem rzetelnym hołd winny przymiotom jego wypłacają.

Dnia 12 zeszłego Października, w Kościele Parafialnym Lucyńskim, śmiertelne jego zwłoki uczczone zostały okazałym pogrzebem i wymownym Kazaniem Kan. nika Wilenskiego Kapituły X. Ludwika Trynkowskiego. Jaśnie Wielmożny Marszałek Gubernii Witebskiej, Radzca Stanu i Kawaler Orderów Marcin Karnicki, przewodnicząc, na ten smutny obchód, zebranemu licznemu Obywatelstwu Inflant, assystował zwłokom zmarłego aż do miejsca wiecznego ich spoczynku, do którego, na ramionach przyjaciół, ze czcią zanesione zostały. Dowód ten okazanego zesłemu J.W. Hr. *Brzostowskiemu* hołdu, służyć będzie goręcz bolesną, w jakiej małżonkę, dzieci, krewnych i przyjaciół zostawił.